

Lublin, 3 kwietnia 2023 r.

RIO.II.600.60.2022

Pan Paweł Woźniak
Wójt Gminy Serniki
Serniki 1A
21-107 Serniki

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 7 grudnia 2022 r. do 27 stycznia 2023 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Serniki. Protokół kontroli podpisano 10 lutego 2023 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących instruktarzu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niepowołanie zastępcy wójta – str. 1-2 protokołu.

Podjąć działania mające na celu powołanie zastępcy wójta, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. (Dz. U. z 2023 r. poz. 40).

1.2. Niepodjęcie przez radę gminy uchwały określającej rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli – str. 3 protokołu.

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli

korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania, a także planować w budżecie odpowiednie środki finansowe na tę pomoc, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym w związku z przepisami art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 z późn. zm.).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 2.1. *Niezgodność – na 31.12.2021 r. – ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzonej według podziałek klasyfikacji budżetowej z ewidencją prowadzoną według dłużników (w zakresie zaległości z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego) oraz nieujawnienie tego faktu podczas inwentaryzacji. Wprowadzenie - na koncie szczegółowym podatnika - daty rozpoczęcia zwolnienia z podatku rolnego niezgodnej z datą wynikającą z wydanej decyzji w tej sprawie – str. 11-13, 38-39 protokołu.*

Zapewnić zgodność sald i zapisów kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według klasyfikacji budżetowej i według dłużników, w związku z przepisami art. 16 ust. 1 i 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) i § 13 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

Przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Przypisów i odpisów podatków na szczegółowych kontach podatników dokonywać na podstawie dowodów księgowych, wskazanych w przepisach § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 cytowanego rozporządzenia w związku z art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 2.2. *Nieterminowe przekazanie części dotacji dla jednostek oświatowych za grudzień 2022 r. – str. 13 protokołu.*

Dotacje oświatowe przekazywać w terminach określonych przepisami art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 z późn. zm.).

- 2.3. *Nieprawidłowa klasyfikacja budżetowa w 2022 r. dotacji udzielonej dla przedszkola niepublicznego na ucznia niepełnosprawnego – str. 14 protokołu.*

Dotacje na uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w przedszkolu klasyfikować do rozdziału 80149 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego”, zaś na wczesne wspomaganie rozwoju - do rozdz. 85404 „Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka”, zgodnie z „Klasyfikacją rozdziałów”, stanowiącą Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów

z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.).

2.4. *Niebieżące ewidencjonowanie operacji przychodu środków trwałych (powstałych w wyniku inwestycji) – str. 15 protokołu.*

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.5. *Zaliczenie do wartości początkowej środków trwałych kosztów niezwiązanych bezpośrednio z ich wytworzeniem – str. 16-17 protokołu.*

Wartość początkową wytwarzanych środków trwałych ustalać na podstawie ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich wytworzeniem poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, zgodnie z przepisami art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 8 ustawy o rachunkowości.

2.6. *Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości za 2021 r., polegające na wykazaniu :*

- w jednostkowym sprawozdaniu Rb27-S – zawyżonych kwot zaległości (w rozdz.75616 § 0320 o 151 zł i § 0330 o 17 zł),
- w jednostkowym sprawozdaniu Rb – N – zaniżonych należności wymagalnych – str. 21 protokołu.

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.), w szczególności jako zaległości wykazywać należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 37 do rozporządzenia.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 12 ust. 6 oraz § 13 ust. 1 pkt 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik nr 8 do rozporządzenia.

2.7. *Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2021 r. – zaniżonych skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o kwotę 23,60 zł) oraz udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku (o kwotę 177 zł) – str. 24, 25 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8 i 9 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb-27 S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP – za 2021 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

3.1.1 Przypadki nieopodatkowania podatkiem od nieruchomości budynków – str. 33, 34 protokołu.

Właściciele budynków opodatkowywać podatkiem od nieruchomości od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym budowa została zakończona albo w którym rozpoczęto użytkowanie budynku przed jego ostatecznym wykończeniem, na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70).

Sprawdzać przedkładane informacje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.).

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.2. Wskazanie – w decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów – nieprawidłowego okresu stosowania zwolnienia i ulg – str 38, 39 protokołu.

W decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego wskazywać okres stosowania zwolnienia i ulg zgodnie z przepisami art. 13d ust. 1 i 3 w związku z art. 12 ust. 1 pkt 4, ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), w związku z art. 210 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

3.1.3. Nieujęcie - w sprawozdaniu o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie - wartości udzielonych ulg z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego – 40 protokołu.

W przypadku udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie sporządzać i przekazywać ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa sprawozdanie o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie w terminie 7 dni od dnia następującego po dniu udzielenia pomocy, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2017 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu takiej pomocy (Dz. U. z 2017 r. poz. 120 z późn. zm.), w związku z art. 32a ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743 z późn. zm.).

Ponadto, przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowiąc odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.). Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli grunty stanowią współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej – egzekwować od tych osób deklaracje na podatek rolny i leśny oraz opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6a ust. 10 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 7 ustawy o podatku leśnym i art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze, że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność – str. 34, 35 protokołu.

3.1.4. Wskazywanie – w fakturach za dostawę ciepła – innych terminów płatności zapłaty niż wynikające z zawartych umów – str. 47 protokołu.

W wystawianych odbiorcom ciepła fakturach wskazywać terminy płatności zgodnie z postanowieniami zawartych umów, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Dokonanie wydatków w wysokościach przekraczających kwoty ujęte w planie finansowym Urzędu Gminy (w dz. 900 rozdz. 90003 § 4300 w okresie od 10.03. do 26.03.2021 r. o kwotę 8.714,42 zł) – str. 55-56 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, stosownie do przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.). Korzystać z uprawnień do dokonywania zmian w planie wydatków, wynikających z przepisów art. 257 ustawy o finansach publicznych oraz z upoważnień otrzymanych od Rady Gminy, na podstawie przepisów art. 258 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

3.2.2. Wskazanie – w protokole postępowania na przebudowę dróg gminnych na terenie gminy – danych wykonawcy, który w tym postępowaniu nie złożył oferty – str. 66 protokołu.

W protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zawierać informacje zgodne z faktycznym przebiegiem postępowania, w tym dotyczące wykonawców, którzy złożyli oferty w tym postępowaniu, wymaganych przepisami § 3 pkt 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2434) oraz zgodnie z treścią pkt 13 wzoru „Protokołu postępowania w trybie podstawowym”, stanowiącego załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rady Gminy Serniki